כז א מיי' פ"ג מהלכות אבות הטומאה הלכה יז :

סח ב מיי' שם הלכה יב אבל לא מליקתה :

[צ"ל אמר ליה מחוסר כו']

סט ג מיי' פי"א מהלכות אבות הטומאה הלכה ו :

ע ד שם בהשגות :

עא ה מיי' פ"ה מהלכות פרה הלכה ה :

עב ו מיי' פ"ג מהלכות פרה הלכה ב :

מגנה (מ"ק ג) קושיות

תשובות

א] *מחוסר קריבה *לאו כמחוסר מעשה דמי איהיבא *שלשה עשר דברים נאמרו בנבלת עוף טהור וזה אחד מהן צריכה מחשבה ואין צריכה הכשר ומטמא טומאת אוכלין בכביצה מאי לאו ר"מ היא, לא רבנן היא ב] והא קתני רישא צריכה מחשבה ואין צריכה הכשר *ומאן שמעת ליה האי סברא ר"מ ומדרישא ר"מ סיפא נמי ר"מ מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא, והא מדקתני סיפא שחיטתה ומליקתה מטהרת טריפתה מטומאתה *מאן שמעת ליה האי סברא ר"מ, רישא וסיפא רבי מאיר ומציעתא רבנן. אמר ליה רב המנונא לרבי זירא *לא תיתיב *אכרעך עד דאמרת לי הא מילתא נבלת עוף טהור לר"מ : מונין ג] לה ראשון ושני או אין מונין ד] ראשון ושני א"ל (א) כל היכא דמטמא אדם במגע מונין בו ראשון ושני כל היכא ה] (דאין) מטמא אדם במגע אין מונין בו ראשון ושני בעא מיניה רבי זירא ו] מרבי אמי בר חייא ואמרי לה מר' אבין בר כהנא הא *דתנן *חיבורי אוכלין ע"י משקין חיבור לטומאה קלה ואין חיבור לטומאה חמורה מונין ז] בו ראשון ושני או (ב) אין מונין בו ראשון ושני א"ל כל היכא דמטמא אדם מונין בו ראשון ושני ח] (אין) מטמא אדם אין מונין בו ראשון ושני :

יצאו אלו ואלו : מה"מ דת"ר ט] להלן הוא אומר חוץ לג' מחנות כאן למחנה אחת לומר לך כיון שיצא חוץ למחנה אחת מטמא בגדים י] (והיא גופה) מנלן דת"ר והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה חוץ לג' מחנות, אתה אומר חוץ לג' מחנות או אינו אלא יא] למחנה אחת? כשהוא אומר בפר העדה °מחוץ למחנה שאין יב] (צריך) לומר שהרי כבר נאמר °כאשר שרף את הפר הראשון יג] ליתן לו מחנה שניה, כשהוא אומר מחוץ למחנה בדשן יד] (שאצ"ל) שהרי כבר נאמר °על שפך הדשן ישרף טו] ליתן לו מחנה שלישית ור"ש האי מחוץ למחנה מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתניא רבי אליעזר אומר נאמר כאן טז] מחוץ למחנה ונאמר להלן מחוץ למחנה *מה (להלן) חוץ לג' מחנות אף (כאן) חוץ לג' מחנות ומה להלן למזרחה של ירושלים אף

הכי גרסינן אמר ליה מחוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה דמי : יז] °צריכה מחשבה · להצטרף פחות מכזית ממנה להשלים פחות מכביצה אוכלין לקבל טומאת אוכלין במגע : ואינה צריכה הכשר · לטמא לא למים ולא למגע שרץ שמאליה מטמאה הואיל וסופה לטמא טומאה חמורה : ומטמאה טומאת אוכלין בכביצה · מדקתני צריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר אלמא בדנקיט ליה בידיה עסקינן דאי מחתא אארעא אמאי אינה צריכה הכשר ואי דנקט לה בפומיה אמאי צריכה מחשבה אין לך מחשבה גדולה מזו וקתני כביצה אין כזית לא : ה"ג שחיטתה ומליקתה מטהרת טריפתה מטומאתה : האי סברא ר' מאיר · בפרק חטאת העוף (לעיל סט·): נבלת עוף טהור לר' מאיר · דמטמא טומאת אוכלין מאליה בכזית מונין בו ראשון ושני או לא : כל היכא דלא מטמא אדם במגע אין מונין בו ראשון ושני · דגמר משרץ דכתיב ביה מנין ראשון ושני דכתיב (ויקרא יא) כל אשר בתוכו יטמא דהוה ליה הכלי ראשון והאוכל שני ונבלת עוף טהור לא מטמא אדם במגע : חיבורי אוכלין על ידי משקין · חצי זית נבלה מכאן וחצי זית נבלה מכאן ומשקה טופח באמצע ונוגע בשניהם מחברן לטמא אוכלין ומשקין הנוגעים באחד מן החצאין האלו : ואין חיבור לטומאה חמורה · לטמא אדם וכלים , וטעמא לא ידענא : ה"ג להלן אתה נותן להם שלש מחנות וכאן מחנה אחת א"כ למה נאמר אל מחוץ למחנה לומר לך כיון שיצא חוץ למחנה אחת מטמאים בגדים והא מתניא בת"כ גבי פר יוה"כ דכתיב (ויקרא טז) ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא וגו' וקמתמה תנא יח] ואמר להלן בפר העדה וכהן משיח אתה נותן להם מקום שריפתן חוץ לשלש מחנות כדיליף לקמיה וכאן אתה אומר אל מחוץ למחנה ושרפו דמשמע ששורפן חוץ לעזרה מיד בהר הבית והלא אף אלו פנימיים ואייתי לכולהו כי הדדי בריבוית לחטאת החטאת בשילהי כל הזבחים ואמר נמי בפ' בית שמאי (לעיל נט·) לפר זה פר יום הכיפורים : אם כן למה נאמר אל מחוץ למחנה · לענין טומאת בגדים דכתיבי בקרא דבתריה קאמר (ויקרא טז) אל מחוץ למחנה והשורף אותם יכבס בגדיו : לומר לך כיון שיצאו חוץ לעזרה · המתעסקין בהן מטמאין בגדים : מחוץ למחנה בדשן · בהוצאת דשן המזבח והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה (שם ו) : שאין ת"ל · אין מלמד כלום דהא ידענא דאל מחוץ למחנה מוליאין אותו דכתיב בפרים הנשרפים (שם ד) אל שפך הדשן וכתיב בהו אל (א) מחוץ יט] : ור' שמעון · דאמר במתני' אין מטמאין בגדים עד שיצת האור ברובו האי מחוץ למחנה דכתיב בפר ושעיר של יום הכיפורים מאי עביד ליה : נאמר כאן · בפר יום הכיפורים : ונאמר להלן · בפרה אדומה (במדבר יט) והוציא אותה אל מחוץ : מה כאן · בפרים הנשרפים חוץ לג' מחנות אף (שחיטת) פרה אדומה חוץ לג' מחנות : מה להלן · בפרה אדומה במזרחו של ירושלים דכתיב בה והזה אל נכח פני אהל מועד אלמא עומד במזרח ופניו למערב כנגד פתחו של היכל שהוא בכותל מזרחי ופתחו למזרח אף

ובירושלמי גרסינן בסוף פרק שני שעירים רבי אליעזר שאל פרים הנשרפין ושעירים הנשרפים מהו שיטמאו בגדים בלא הכשר ובלא טומאה מפני שסופן לטמאות טומאה חמורה השיב רבי שמואל קפודקיא מעתה יטמאו אימורים אלא כשפרשו ואפילו תימא דלא פירשו כהדא אין מי חטאת מטמאין דבר לחזור ולטמאות ממנו :

ומטמא טומאת אוכלין בכביצה · פי' בקונטרס מדקתני צריכה מחשבה ואין צריכה הכשר אלמא בדנקיט ליה בידיה עסקינן דאי מחתא אארעא אמאי אינה צריכה הכשר ואי דנקיט ליה בפומיה אמאי צריכה מחשבה אין לך מחשבה גדולה מזו וקתני כביצה אין כזית לא וקשה כיון דיש בו כביצה אע"ג דמחית אארעא מטמא בלא הכשר משום דסופו לטמא טומאה חמורה ולא דמי למחוסר יליאה דבפנים אין ראוי כלל לטמא ומשום הכי לא מבעיא ליה לרבנן בכביצה דנקיט בידיה ונראה לפרש דהיינו טעמא דמשמע ליה דמיירי בנקיט בידיה משום דלאו איכא חידוש לאשמועינן דבעי כביצה ולא חשיב כנקיט בפומיה אבל במחית אארעא פשיטא דבעי כביצה (*ופי' הקונטרס יש ליישב כמו שפירשתי לעיל בהגהה וכן עיקר) :

ומדסיפא ר"מ רישא נמי ר"מ · הוה מצי למימר וליטעמיך הא קתני מליעתא האוכל אבר מן החי ממנה סופג את הארבעים והיינו דלא כרבי מאיר דקסבר אינו נוהג אלא *בטהורה בפרק גיד הנשה (חולין דף קב:) (כדפרישית לעיל) :

חיבורי אוכלין ע"י משקין · פי' בקונט' חצי זית נבלה מכאן וחצי זית נבלה מכאן ומשקה טופח באמצע ונוגע בשניהן מחברן לטמא אוכלין ומשקין הנוגעין באחד מן החצאין האלו ואין חיבור לטומאה חמורה לטמא אדם וכלים וטעמא לא ידענא וכענין זה פירש בהקומץ רבה (מנחות דף כד·) גבי צירוף כלי וחיבור מים מהו דפירש התם בקונטרס כלומר חצי עשרון שנטמא בצירוף כלי מהו שמטמא אחר בחיבור מים כגון אם יש שתי חצאי עשרון בכלי ואין נוגעין וחצי עשרון יש *חוץ לכלי השני וחיבור מים כגון ניצוק או ציבור מחבר את של חוץ לכלי ואת שבתוך הכלי ונגע טומאה לזה שבכלי שאין נוגע במים ונטמא חבירו משום צירוף כלי מהו שיטמא זה את של חוץ בחיבור מים ודבר תימה הוא לומר שמשקין מחברין אוכלין לקבל טומאה ולטמא אחרים דאפילו עור אין מצרפו כדאיתא בהעור והרוטב (חולין דף קיז:) ועוד שפירש שמחברין ע"י ניצוק והלא אפי' למים עצמן קי"ל *דאין ניצוק חיבור לטומאה וקלא היה נראה לפרש דמיירי בשנימוחו ע"י המים ונדבקו יחד ומיהו כעין פירוש הקונטרס יש משנה אחת במסכת טהרות (פ"ח מ"ח) עריבה שהיא קטפרס *וניצוק מלמעלן ומשקה טופח מלמטן וג' חתיכות כבילה אינן מצטרפות וב' מצטרפות ור' יוסי אומר אף שתים אינן מצטרפות אלא א"כ רוצצות משקה ואם היה משקה עומד אפי' כעין החרדל מצטרף ובתוספתא *תניא אתרוג שנפרץ ותחבו בכוש או בקיסם אינו חיבור שאין חיבורי אדם חיבור עיסה שנילושה במי פירות טהורה שאין לך דבר שהוא מחבר את האוכלין אלא שבעה משקין *ודבר תימה הוא אם אין לישת *) פירות מועלת לחבר את הקמח ושמא לשה לאו דוקא אלא אורחא דמילתא נקט [דבר שאדם] לש במי פירות פעמים שמי פירות מחברים שני חצאי זיתים של עיסה במשקים הבאים מזה לזה : **מה** כאן חוץ לשלש מחנות ביום הכיפורים כ] אף להלן בפרה אדומה כן · תימה הא בפר יוה"כ לא ידעי' שלש מחנות אלא מהיקשא דלפר זה פר יום הכיפורים בפרק ב"ש (לעיל דף נט·) כדפירש בקונט' ומספקינן אי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בג"ש או לא ואפי' תימצי לומר דאתא מריבוי דחטאת דבסוף התערובת (לעיל פג·) ההוא נמי היקשא הוא ושמא ג"ש הוא *ויש לפרש דפרה קדשי בדק הבית היא והשתא כמי אתי שפיר דיליף בג"ש מזרחה של ירושלים אע"ג דשריפת פרה ילפא מהזאתה לקמן בפרק בתרא (דף קיג·) :

*) מי פירות · יעב"ץ

[חולין קג:]

נדה נ: טהרות פ"ח משנה ח כלאים י

[צריך עיון רב]

[קושיא בזה תמלא בתוס' חולין קב: סד"ה ודבי מאיר וע"ש ועי"ש תוספות ב"ק עז: ד"ה פרה]

[קדושין לו: וש"נ]

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה שאין ת"ל וכו' מחוץ למחנה הס"ד :

[צ"ל דתניא]

(טהרות פ"ז)

סנהדרין מב: יומא סח:

גליון הש"ס
גמ' ומאן שמעת ליה וכו' ר"מ. יש לעיין הא מסקינן לעיל דגם לרבנן ס"ל כתנא דבי ר' וכו' בשעיר המשתלח לא כיון דלא חזי לעבודת הקדש טומאה. רש"י ד"ה צריכה מחשבה להצטרף פחות מכזית · ק"ל אמאי לא כפשוטו דצריך מחשבה דעי"ז לו טומאת עצמו לטמא אוכלין ומשקין כיון דסופו לטמא טומאה חמורה וכנ"ל בהא לא כתב רש"י כן :

צ"ל מה כאן חוץ לשלש מחנות אף להלן חוץ לשלש מחנות צ"ק

[כס"י שריפת פרה פ"ז]

עיין צ"ק שהאריך

[עי' תוס' מ"ק כה: ד"ה ומאן ואמר שמואל וכו' מהכא פירש על זה]

עיין צ"ק

[צ"ל בבהמה טהורה]

צ"ל חוץ לכלי וחיבור מים כו' צ"ק

[פרק ג דמכשירין מ"ט ועי' פ"ח דטהרות מ"ח]

צ"ל וכגלגל מלמטען צ"ק

[דעקצין פ"א]

צ"ל ועוד יש לפרש כו' צ"ק

שיטה מקובצת
א] א"ל מחוסר : ב] היא והא מדקתני סיפא שחיטתה ומליקתה מטהרת טריפתה מטומאתה מאן שמעת ליה האי סברא ר' מאיר מדרישא ר"מ סיפא נמי ר"מ מידי איריא סיפא ר"ם רישא רבנן

הדרן עלך טבול יום

א"ל רב כו' כן גירסת ס"י וכן משמע ברש"י ז"ל והגירסא בעמוד קשה לעמוד עליה : ג] מונין בו ראשון תיבת לה נמחק : ד] מונין בו ראשון : ה] דלא מטמא תיבת דאין נמחק : ו] מר' אבין בר חייא תיבת אמי נמחק : ז] מונין בהן ראשון ושני או אין מונין בהן ראשון ושני : ח] ושני כל היכא דלא מטמא אדם תיבת אין נמחק : ט] להלן אתה נותן להם ג' מחנות וכאן מחנה אחת א"כ למה נאמר מחוץ למחנה לומר לך כיון : י] בגדים אמר מר להלן אתה נותן כו' מנ"ל תיבות והיא גופא נמחק : יא] אלא חוץ למחנה : יב] שאין ת"ל שהרי תיבות צ"ל נמחק : יג] הראשון תן לו : יד] בדשן שאין ת"ל ותיבות שא"צ נמחק : טו] ישרף תן לו : טז] כאן מחוץ למחנה ונאמר להלן מחוץ למחנה מה כאן חוץ לג' מחנות אף להלן חוץ לג' מחנות : יז] צריכה · עיין בגמ' נדה דף נ ברש"י ובתוס' : יח] תנא ואומר להלן : יט] מחוץ למחנה הס"ד : כ] הכיפורים · עיין בתוס' יומא (דף ס"ח) :